

Sygn. akt III Ca 1729/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion – Hajduk

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w B.

przeciwko B. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w W. Ś.

z dnia 18 lipca 2018 r., sygn. akt I C 1792/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanego na rzecz powódki 3.800 zł (trzy tysiące osiemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 czerwca 2018r.;

b) oddala powództwo w pozostałym zakresie;

c) zasądza od pozwanego na rzecz powódki 967 zł (dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 691 zł (sześćset dziewięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 1729/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 18 lipca 2018r. Sąd Rejonowy w W. Ś. uchylił nakaz zapłaty z dnia 23 maja 2018r. i oddalił powództwo (...) S.A. w B. przeciwko B. Z. o zapłatę kwoty 3 939,48zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 19 listopada 2015r. wraz z kosztami procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że 17 lutego 2015 roku powódka zawarła z pozwanym umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 10 752 zł, kwota pożyczki wynosiła 4000zł. Na zabezpieczenie roszczeń

pożyczkodawcy pozwany wystawił weksel in blanco. W terminie 14 dni od zawarcia umowy pozwany odstąpił od umowy. Pismem z 7 kwietnia 2015 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty (...) 48 zł z tytułu zaległości w spłacie, a pismem z 19 października 2015 roku do zapłaty 3939,48 zł. Pozwany z tytułu umowy spłacił kwotę 200 zł. Weksel został wypełniony na krótko przed wniesieniem pozwu w sprawie, gdzie jako datę wystawienia wskazano 29 października 2015 roku.

Sąd uznał, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ powód nie wykazał, aby wypełniony przez niego weksel in blanco odpowiadał treści zawartego z pozwanym porozumienia, a także nie odniósł się do podnoszonych przez pozwanego zarzutów, a w szczególności nie zaprzeczył, jakoby dochodzone przez niego roszczenie uległo przedawnieniu. Sąd Rejonowy powołał się na regulację art. 232 k.p.c., art. 210 § 2 k.p.c. oraz 230 k.p.c., stwierdził, iż powód miał możliwość ustosunkowania się do argumentów pozwanego, czego nie uczynił, nie stawiał się na żadną z rozpraw, nie wystąpił do sądu z żadnym pismem, w którym ustosunkowałby się do podnoszonych przez stronę pozwaną argumentów. W konsekwencji sąd przyjął, iż przedłożony przez powoda weksel in blanco został uzupełniony niezgodnie z zawartym między stronami porozumieniem, a po drugie do czynności tego rodzaju doszło już po przedawnieniu roszczenia podstawowego.

Powódka w apelacji zarzuciła naruszenie:

- art. 720 § 1 k.c. w związku z art. 395 § 1 k.c. przez uznanie, iż pozwany nie jest zobowiązany do zwrotu powódce kwoty, którą faktycznie otrzymał na rachunek bankowy w wyniku w zawartej umowy pożyczki, od której skutecznie odstąpił,
- art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i 316 k.p.c. przez naruszenie zasad postępowania w zakresie bezpośrednio i lojalności procesowej w stosunku do stron postępowania i oparcie całości orzeczenia na zeznaniach pozwanego bez uprzedzenia powódki o treści zeznań pozwanego i podniesionych przez niego zarzutach,
- art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 207 § 3 k.p.c. przez oparcie ustaleń wyłącznie na zeznaniach pozwanego, podczas gdy ten nie przedstawił żadnych dokumentów mogących uprawdzić jego zarzuty i pominięcie stanowiska powódki w sprawie.

Powódka wniosła o zmianę wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 3800 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 listopada 2015 roku oraz zasądzenie kosztów za pierwszą instancję ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Powódka wniosła również o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z aktualnej karty rozliczeniowej do umowy pożyczki na okoliczność wykazania wpłat pozwanego oraz braku zwrotu kwoty pożyczki przekazanej pozwanemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy dopuścił zawnioskowany w apelacji dowód w postaci aktualnej karty rozliczeniowej do umowy pożyczki, z której wynika, że na dzień wyrokowania przez sąd odwoławczy powód z wypłaconej mu kwoty pożyczki w wysokości 4000 zł w zwrócił jedynie kwoty 200 zł. Zarzut zawarty w apelacji dotyczący naruszenia prawa materialnego to jest art. 720 § 1 k.c. w związku z art. 395 § 1 k.c. odniósł skutek. Wbrew twierdzeniom sądu pierwszej instancji z uzasadnienia pozwu wynika, iż strona powodowa dochodziła swojego roszczenia na podstawie zawartej z pozwanym umowy pożyczki, zaś wskazując, iż zgodnie z zapisem umowy pożyczki strona pozwana odstąpiła od zawartej umowy pożyczki w terminie 14 dni od jej zawarcia i wpłaciła na konto powódki jedynie kwotę 200 zł. Po wezwaniu do zapłaty wypłaconej kwoty pożyczki z odsetkami pożyczkodawca wypełnił weksel.

Pozwany w zarzutach od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty podniósł zarzut przedawnienia zobowiązania podstawowego i wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową oraz z umową. O ile można podzielić stanowisko sądu pierwszej instancji iż weksel in blanco został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, choć z innych przyczyn niż to wskazuje sąd rejonowy, to nie zmienia to postaci rzeczy, że podstawą żądania strony powodowej była

umowa pożyczki, a także to, iż w związku z zarzutami od nakazu zapłaty sąd miał obowiązek zbadania roszczenia nie tylko pod kątem prawidłowości wypełnienia weksla, ale także przeprowadzić ocenę stosunku podstawowego.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, iż pozwany w terminie czternastodniowym od zawarcia umowy zgodnie z jej postanowieniami odstąpił od umowy. Zgodnie z art. 395 § 1 k.c. można zastrzec, że jednej lub obu stronom przysługiwać będzie w ciągu oznaczonego terminu prawo odstąpienia od umowy. Prawo to wykonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. § 2 tego artykułu stanowi, iż w razie wykonania prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą. To, co strony już świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu.

Skoro zatem pozwany zgodnie z treścią umowy w przewidzianym w niej terminie odstąpił od umowy, umowę należy uznać za niezawartą, innymi słowy odstąpienie od umowy doprowadziło do rozwiązania umowy pożyczki, wnosząc ją całkowicie ze skutkiem *et tunc*. Pomiedzy stronami zatem powstał taki stan, jakby do zawarcia umowy nie doszło, brak było zatem także podstaw do wypełnienia weksla, który stanowił zabezpieczenie roszczeń z umowy pożyczki. Strony po odstąpieniu od umowy winny sobie zwrócić wzajemne świadczenia, w tym przypadku pozwany powinien zwrócić otrzymaną na swój rachunek bankowy kwotę pożyczki. Otrzymał 4000 zł, zwrócił zaledwie 200 zł, a zatem roszczenie strony powodowej zasługiwało na uwzględnienie do kwoty 3800zł. Roszczenie zwrotu wynikające z art. 395 § 2 k.c. aktualizuje się z chwilą złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy i jest wymagalne po wezwaniu do spełnienia świadczenia zgodnie z art. 455 k.c. Strona powodowa nie wykazała wcześniejszego wezwania do zapłaty kwoty pożyczki, stąd sąd odwoławczy uznał, iż roszczenie stało się wymagalne z doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu, to jest z 7 czerwca 2018 roku. Od tej daty Sąd Okręgowy zasądził na mocy art. 481 k.c. odsetki ustawowe odsetki za opóźnienie.

W pozostałym zakresie powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie jako nieuzasadnione. Także apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie w zakresie wcześniejszego żądania odsetek.

Podkreślić również należy, iż nie był uzasadniony podnoszony w toku postępowania zarzut przedawnienia roszczenia z umowy pożyczki albowiem skoro umowa została rozwiązana ze skutkiem *ex tunc*, do roszczenia powódki opartego na podstawie art. 395 § 2 k.c. mają zastosowanie ogólne przepisy przedawnienia wynikające z art. 118 k.c., nie mają zaś do niego zastosowanie przepisy o przedawnieniu roszczeń wynikających z umowy pożyczki (zob. wyrok SN z 21 października 2010r. sygn. IV CSK 112/10).

Pozostałe zarzuty apelacji należy uznać za chybione, To strony powinny aktywnie brać udział w postępowaniu, którego są uczestnikami, brać udział w posiedzeniach, wnosić o doręczenie protokołów, informować się o stanie sprawy, chociażby za pomocą portalu informacyjnego. Strona powodowa nie może biernie oczekiwać, że sąd będzie z nią prowadził proces korespondencyjny. Brak ku temu jakichkolwiek podstaw.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1sentencji, na podstawie zaś art. 385 k.p.c. oddalił apelacje w części.

O kosztach postępowania za pierwszą instancję Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 100 k.p.c. w całości obciążając nimi pozwanego, albowiem strona powodowa uległa tylko w niewielkim stopniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na mocy art. 100 k.p.c. albowiem w tym postępowaniu powódka uległa tylko nieznacznie co do daty żądania odsetek, stąd pozwany winien zwrócić całości koszty postępowania odwoławczego, na które złożyły się opłata od apelacji 241 zł i wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 450 zł.

SSO Magdalena Balion – Hajduk